

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

Tweede principiële goedkeuring

Bijlagen:

- het principeel goed te keuren ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering met bijhorende bijlagen (14);
- het advies van de Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen d.d. 25 maart 2019;
- het advies van de Vlaamse Raad voor Welzijn Volksgezondheid Gezin d.d. 28 maart 2019;
- het advies van de Vlaamse Ouderenraad d.d. 27 maart 2019;
- het advies van de Vlaamse Toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens d.d. 29 april 2019;
- antwoord van de Gegevensbeschermingsautoriteit d.d. 2 april 2019.

1. INHOUDELIJK

A. Situering

Met het Woonzorgdecreet van 13 maart 2009 werden de thuiszorg en de ouderenzorg samengebracht in één overkoepelend begrip 'woonzorg', met als doelstellingen zorg op maat te bieden, een kwaliteitsvol zorgcontinuüm te creëren, en de samenwerking tussen thuiszorg, thuiszorgondersteunende zorg en residentiële zorg te vergemakkelijken en aan te moedigen. De ambitie was om de kwaliteit van wonen en zorg te verhogen door passend in te spelen op de individuele fysieke en psychische noden van de zorgvrager, met voldoende aandacht voor sociale inclusie en het welbehagen van de zorgbehoevende persoon.

Dit decreet werd uitgevoerd door drie uitvoeringsbesluiten:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers.

De bevoegdheidsoverdrachten die gepaard gaan met de zesde staatshervorming, de demografische evoluties, de veranderende samenleving en een voortschrijdend inzicht gevoed door wetenschap, ervaringen en praktijk, zetten aan tot een bijsturing in het denken en handelen van onze Vlaamse woonzorgvoorzieningen. Na 10 jaar was het woonzorgdecreet aan een actualisering toe. Deze actualisering kreeg vorm in het decreet betreffende de woonzorg,

aangenomen door het Vlaams Parlement op 6 februari 2019, en bekrachtigd en afgekondigd door de Vlaamse Regering op 15 februari 2019.

Het voorliggende ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering (OBVR) geeft uitvoering aan dit decreet voor wat betreft de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers. Het besluit is net als in 2009 opgevat als een stambesluit met 14 bijlagen waarin per soort van voorziening de specifieke erkenningsvoorwaarden worden opgesomd. Wetgevingstechnisch is de indeling in bijlagen met daarin per voorziening erkenningsnormen niet gebruikelijk. We houden deze indeling aan gezien het een actualisering van een bestaand BVR betreft, waar dit op deze manier was ingedeeld, en ook meest hanteerbaar is gebleken voor de sector.

Het actualiseringstraject ging gepaard met een intens proces in nauwe samenspraak met de vertegenwoordigers van de sector, en waarbij naast het woonzorgdecreet van 15 februari 2019 ook de volgende nota's een richtsnoer vormden:

- o de conceptnota "Vlaams Welzijns- en zorgbeleid voor ouderen. Dichtbij en integraal. Visie en veranderagenda" (2016);
- o de nota "Zorg en ondersteuning op maat van alle gezinnen, een nieuw werkingskader voor de diensten gezinszorg" (2017);
- o de conceptnota "Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen" (2018);
- o de nota's en verslagen van de werkgroepen die voor de woonzorgvormen werden geconsulteerd.

Er is gekozen om het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 in zijn geheel op te heffen en te vervangen door het voorliggende ontwerp van besluit, wat de leesbaarheid ten goede komt. Zeer veel bepalingen werden woordelijk of mits beperkte terminologische aanpassingen overgenomen uit het vorige besluit van de Vlaamse Regering.

De ontwerpbesluiten van de Vlaamse Regering ter vervanging van de besluiten van de Vlaamse Regering van 5 juni 2009 tot vaststelling van de regels voor het verlenen van de voorafgaande vergunning voor sommige woonzorgvoorzieningen en betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers zullen op een later tijdstip voorgelegd worden.

Op 22 februari 2019 werd het voorontwerpbesluit van de Vlaamse Regering betreffende de programmatie, de erkenningsvoorwaarden en de subsidieregeling voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers, met bijhorende bijlagen principieel door de Vlaamse Regering goedgekeurd en werd de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, gelast over voornoemd voorontwerpbesluit het advies in te winnen van de Vlaamse Raad Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Gegevensbeschermingsautoriteit, de Vlaamse ouderenraad, en de Vlaamse toezichtscommissie voor de verwerking van persoonsgegevens.

Het voorliggende ontwerpbesluit met bijlagen omvat de verwerking van de ondertussen bekomen adviezen.

B. ADVIEZEN

a. Algemeen

De adviezen van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV, de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin en de VTC bevatten een aantal algemene bedenkingen, die niet meteen aanleiding geven tot aanpassing van het ontwerpbesluit. Deze punten worden hieronder samen besproken.

De SERV is algemeen positief over dit nieuwe uitvoeringsbesluit. Het draagt niet alleen bij aan een betere terminologische consistentie en een hogere leesbaarheid, maar regelt ook inhoudelijke aanvullingen en wijzigingen m.b.t. diverse aspecten van de werking van de woonzorgvoorzieningen en mantelzorgverenigingen.

Vlaamse ouderenraad stelt dat het bestaande uitvoeringsbesluit een grondige make-over kreeg. Vergeleken met zijn voorganger komt het nieuwe uitvoeringsbesluit veel meer tegemoet aan een hedendaagse visie op kwaliteit van leven, wonen en zorg, en lopen ook de principes van keuzevrijheid en persoonlijke autonomie veel meer als rode draad doorheen het uitvoeringsbesluit. Ook het principe van afgestemde zorg komt sterker naar voor. De Vlaamse Ouderenraad verwijst daarbij onder meer naar de bepalingen rond het woonzorgleefplan, de begeleider wonen en leven, de aandacht voor keuzevrijheid, de versterking van de inspraak en de aanscherping van het klachtenbeleid. Daarnaast wordt ook flexibeler ingespeeld op de noden en wensen met betrekking tot de woonzorg, o.a. door nieuwe bijzondere erkenningen te creëren.

De Vlaamse Raad staat positief tegenover de actualisering van de regelgeving betreffende de woonzorg en het voorliggende ontwerpbesluit dat. Verschillende hiaten uit de vroegere regelgeving zijn weggewerkt. Bovendien is de actualisering tot stand gekomen in samenspraak met diverse stakeholders, wat zij toejuichen. Het feit dat het ontwerpbesluit er op het einde van deze legislatuur nog gekomen is, vindt de Vlaamse Raad een teken van goed bestuur. Het ontwerpbesluit geeft uitvoering aan het decreet over de woonzorg en ent zich dus op waardevolle werkingsprincipes die beschreven zijn in dat decreet, zoals autonomie en levenskwaliteit, buurtgerichte zorg, erkenning en versterking van de rol van mantelzorg, het waarborgen van financiële en bestuurlijke weerbaarheid en transparantie en zo meer.

De drie adviesorganen adviseren de Vlaamse Regering om de noodzakelijke randvoorwaarden voor de realisatie van het woonzorgdecreet te bewerkstelligen, zoals:

- de actualisering van de programmatie (bij voorkeur intersectoraal afgestemd), die moet leiden tot een zorgaanbod dat voldoende groot en divers is;
- een correcte financiering en een aangepaste en meer flexibele personeelsomkadering, die rekening houdt met de toegenomen zorgzwaarte;
- de integratie van de meerkost van procedures en normen in de budgettering van de subsidie-mechanismen;
- een meerjarenplan met onderbouwde budgettering;
- de monitoring van zowel de professionele kwaliteit van de woonzorg als de ervaren kwaliteit van leven en zorg bij de gebruikers;
- blijvend inzetten op pertinente en regelmatige inspectie;
- het ondernemen van acties voor het beter informeren en versterken van de gebruikers en hun vertegenwoordigers;
- het nemen van initiatieven met het oog op coaching en kennisdeling rond alle aspecten van woonzorg, onder andere door oprichting van een kenniscentrum;
- het nemen van maatregelen die ertoe bijdragen dat de bereikbaarheid van de voorzieningen kan worden geoptimaliseerd, zijnde betaalbaar en aangepast vervoer in het bereik brengen;
- het hanteren van bredere overgangperiodes voor de wijzigingen aangebracht aan de infrastructuurnormen;
- een duidelijk tijds kader voorzien voor de uitbetaling van subsidies zodat initiatiefnemers hier hun beleid op kunnen afstemmen;
- een intersectorale benadering van kwaliteit, die ingebed is in een globaal kwaliteitssysteem, waarin ook dubbele registratie, administratieve overlast en zo meer vermeden wordt;
- bij ingebrekestelling wegens niet-betaling ervoor zorgen dat de gebruiker of zijn vertegenwoordiger wordt toegeleid naar het geïntegreerd breed onthaal.

De Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) beoordeelt over het algemeen de tekst van het Ontwerp als zeer positief omdat heel wat elementen betreffende de verwerking van persoonsgegevens gedetailleerd zijn uitgewerkt. De VTC ziet het grootste knelpunt en tegelijk de grootste uitdaging in het voorzien van de vereiste technische en organisatorische maatregelen van de persoonsgegevens.

b. Adviezen van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de Vlaamse raad

Het stambesluit

De adviezen van de Vlaamse Ouderenraad, de SERV en de Vlaamse raad bevatten een aantal gemeenschappelijke reacties op het stambesluit:

Zowel de Vlaamse Raad als de SERV merken omtrent de samenwerking tussen zorgaanbieders via digitale zorg- en ondersteuningsplannen op: bij de inwerkingtreding van het besluit moet worden gegarandeerd dat deze digitale zorg- en ondersteuningsplannen ontwikkeld zijn én dat de verschillende betrokken zorgaanbieders er ook toegang toe hebben.

Antwoord: Voor alle data die vermeld staan in het BVR wordt gemonitord of ze haalbaar blijven. Als dat niet zo blijkt te zijn, zal er een wijzigings-BVR opgesteld worden.

Uitgebreide normen en gedetailleerde procedures mogen niet ten koste gaan van de eigenlijke zorg en ondersteuning en de meerkost van procedures en normen moet in de budgettering van de subsidiemechanismen meegenomen worden.

Antwoord: De normen en procedures zijn afgestemd met de sector. Een evenwicht werd gezocht tussen voldoende vrijheidsgraden enerzijds, en de vraag naar het vermijden van norminterpretaties anderzijds.

De infrastructuurnormen moeten voldoende afgestemd zijn op de betreffende werkvormen. Hier worden in het bijzonder de centra voor dagopvang bedoeld.

Antwoord: De infrastructuurnormen werden overlegd met de sector. Naar aanleiding van de adviezen werd nogmaals een consultatie gedaan, en werden nog een aantal problematische items aangeduid. Het is belangrijk te weten dat de vereisten voor het gebouw enkel van toepassing zijn op nieuwe erkenningen. Toch werd nog besloten om artikel 47, 35° te schrappen.

De drie adviesorganen formuleerden daarnaast, elk afzonderlijk, ook nog volgende bedenkingen:

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen:

De forfaits per woongelegenheden per dag moeten aangepast zijn om de zorggerelateerde infrastructuurkosten te dekken.

Antwoord: geen aanpassingen; dit werd afgestemd met de sector.

Zorgzaamheid ten aanzien van kwetsbare gebruikers:

1. Onduidelijk welke groepen onder de noemer van kwetsbare personen vallen
2. Meer stimuli inbouwen om kwetsbare personen te bereiken
3. Toeleiding naar OCMW bij ingebrekestelling niet betaling en GBO (deze laatste bekommernis lezen we ook in het advies van de Vlaamse Raad)

Antwoord:

1. Kwetsbaarheid willen we begrijpen in brede zin, en zullen we niet concretiseren in criteria of normen.
2. In geval van ontslag bij herhaaldelijk niet betalen facturen: we voegen toe in de regelgeving dat men toeleidt naar één van de kernactoren van het GBO, dit zowel in het stambesluit (definities en artikel 80) zelf als in de bijlagen woonzorgcentra, groepen van assistentiewoningen en de centra voor kortverblijf.

De Vlaamse Raad:

De Vlaamse Raad adviseert een intersectorale benadering van kwaliteit, die ingebed is in een globaal kwaliteitssysteem, waarin ook dubbele registratie, administratieve overlast en zo meer vermeden wordt.

Antwoord: De intentie bestaat om volgende legislatuur het kwaliteitsdecreet te herzien.

Richtlijnen over het beleid rond grensoverschrijdend gedrag en vrijheidsbepalende maatregelen ontbreken.

Antwoord: De verantwoordelijkheid van de wetgever is vooral om procedures te voorzien. De verantwoordelijkheid van de invulling zelf ligt bij de voorziening. In functie van wetenschappelijke inzichten moet dit beleid flexibel aanpasbaar zijn. Artikel 10, §1 bepaalt bovendien al dat de minister nadere regels kan bepalen voor een geschreven referentiekader.

De Vlaamse Raad vraagt om het ontwerpbesluit te toetsen aan een basishouding die gericht is op samenwerking en verbinding en waar mogelijk samenwerking en verbinding verder te stimuleren.

Antwoord: In overleg met de sectoren werd per voorziening bepaald hoe de samenwerking vorm kan krijgen. Samenwerking is eveneens opgenomen in de werkingsprincipes.

De Vlaamse Ouderenraad:

Inspraak:

1. Het principe van individuele en collectieve inspraak inschrijven in artikel 8 van het stambesluit, ter aanvulling van onder meer het klachtrecht en de tevredenheidsmetingen, en dit vervolgens verder uit te werken per voorziening in de bijlagen (dit aspect lezen we ook in het advies van de Vlaamse Raad).
2. Een vertegenwoordiger van de gebruikers met een raadgevende stem in strategische beslissingen op bestuursniveau
3. Tevredenheidsmeting: het principe in het stambesluit opnemen en de periodiciteit en andere modaliteiten nader duiden in de bijlagen per type voorziening (dit aspect lezen we ook in het advies van de Vlaamse Raad).
4. Een externe en gevalideerde monitoring van de ervaren levenskwaliteit binnen voorzieningen, in navolging van de Dimarso-enquêtes

Antwoord:

1. Individuele en collectieve participatie zijn opgenomen in de werkingsprincipes, dus gelden voor alle verenigingen en voorzieningen. In de bijlagen worden ze gespecificeerd wanneer dit nodig is, als dit niet gebeurd is, is het nog steeds de verantwoordelijkheid van de verenigingen en voorzieningen om dit te voorzien.
2. In de werkgroep ter voorbereiding van de bijlage WZC werd beslist dit niet op te nemen. In deze werkgroep was de Vlaamse ouderenraad vertegenwoordigd.
3. Dit principe staat in het stambesluit. De periodiciteit werd in overleg met de sectoren op drie jaar gezet. Voor verdere evaluatie hiervan zien we onder meer een rol weggelegd voor het VIKZ.
4. Ook hiervoor verwijzen we graag naar de verdere evoluties binnen het VIKZ.

Dagprijs:

1. Gedetailleerde oplijsting van de inhoud van de dagprijs en extra vergoedingen en een onderscheid tussen de zorg-, woon- en leefkosten is aangewezen.
2. Informatie moet op website voorziening terug te vinden zijn.
3. Voor de vermindering van de dagprijs bij afwezigheid van de bewoner wordt uitgegaan van 10% van de laagste dagprijs. Daarbij buiten beschouwing laten: de verminderde dagprijs voor de bijzondere woongelegenheden voor bewoners met jongdementie en de korting in kader van het infrastructuurforfait

Antwoord:

1. Dit wordt geregeld voor woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1 in een bestaand MB, dat wordt geëvalueerd in het kader van verdere evoluties binnen VSB. Eventuele uitbreiding naar andere zorgvoorzieningen kan daarbij bekeken worden.
2. Aanpassing opgenomen in artikel 70 van het stambesluit (en tevens in de bijlagen per sector, waar van toepassing).
3. Aanpassing opgenomen in artikel 70 van het stambesluit: toevoeging "exclusief de kortingen die op de dagprijs toegepast worden" (en tevens in de bijlagen per sector, waar van toepassing).

Grensoverschrijdend gedrag: in artikel 10 naast "zorg en ondersteuning, de gezondheid of de veiligheid" ook "waardigheid" toevoegen

Antwoord: "waardigheid en integriteit" toegevoegd in artikel 10.

De bijlagen

Bijlage 1 lokale dienstencentra

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: Geen specifiek advies

De Vlaamse Raad:

Het subsidiekader is niet in lijn met de opdrachten en verwachtingen.

Antwoord: de actualisering van het woonzorgdecreet is nu een budgetneutrale operatie. Indien er meer middelen nodig zijn, dan moet dit in de volgende begroting ingeschreven worden.

De Vlaamse Ouderenraad:

Definitie brugfunctie uitbreiden met "in het geval van drempels, onduidelijkheden of conflicten waardoor de gebruiker dreigt af te haken"

Antwoord: de aanpassing werd opgenomen.

in artikel 8 of 11 invoegen van een bepaling die stelt dat het lokaal dienstencentrum actief aansluiting zoekt bij het samenwerkingsverband geïntegreerd breed onthaal in de gemeente

Antwoord: In het decreet lokaal sociaal beleid is vastgelegd dat het lokaal dienstencentrum een van de faciliterende actoren is in het GBO. Artikel 11 zegt nu al dat het centrum contacten moet hebben met zorg en welzijnsactoren van de buurt. Dit verder expliciteren is niet nodig.

In artikel 14 bij de minimale elementen in het kwaliteitssysteem onderscheid maken tussen informatiekkanalen naar bestaande gebruikers en informatiekkanalen naar kwetsbare bewoners of doelgroepen in de buurt.

Antwoord: Toevoeging "en potentiële gebruiker" werd opgenomen.

Artikel 15, 3: aanvullend op collectieve inspraak, te specificeren naar de mogelijkheid tot inspraak van 'individuele' gebruikers in de algemene werking.

Antwoord: In het betreffende artikel wordt zowel individueel als collectief bedoeld, in uitvoering van het werkingsprincipe in het decreet.

Concrete verwachtingen ten aanzien van de dienstencentra inzake participatie nader te specificeren.

Antwoord: Het werkingsprincipe in het decreet legt de verplichting vast, de verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt bij de voorziening/vereniging.

Bijlage 2 diensten voor gezinszorg

Zowel de SERV als de Vlaamse Raad merken op:

- de vereiste minimumbezetting van één gebruiker op elk openingsmoment van een centrum voor dagopvang om in aanmerking te komen voor de subsidie in de eerste drie opstartjaren belemmert de opstart van de nieuwe centra voor dagopvang.

Antwoord: De minimumnorm voor het eerste jaar wordt op gemiddeld minimaal 0,5 gebruiker gezet; voor het 2de en 3de jaar blijft wel de minimumbezetting van minstens 1 behouden.

- Voor organisatie buurtgerichte zorg uitgaan van een wederzijdse wens tot samenwerking van relevante lokale partners, waarbij het lokaal dienstencentrum zeker een van de preferentiële partners is.

Antwoord: Hier wordt artikel 22 in de bijlage gezinszorg bedoeld: enkel hier wordt het lokaal dienstencentrum specifiek benoemd. In de andere bijlagen is dit niet opgenomen, dus schrappen we het artikel 22 in de bijlage gezinszorg. Buurtgerichte zorg is reeds opgenomen als werkingsprincipe in het stambesluit, en op die manier van toepassing op alle voorzieningen.

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen:

Foutieve verwijzingen: artikel 9 en artikel 17 §2

Antwoord: De verwijzingen werden aangepast.

De Vlaamse Raad:

In de gezinszorg is de verruiming van de opdracht van logistieke medewerkers en de inzet van deze medewerkers op hun competenties slechts ten dele waargemaakt.

Antwoord: We kunnen nu niet verder gaan dan dat omdat er een link is met de prijszetting. Dit zal verder bekeken worden als de kostenstructuur van de gezinszorg en de aanvullende thuiszorg herbekeken wordt, in voorbereiding van de start van de persoonsvolgende financiering.

Een transparantere en maximaal geautomatiseerde gebruikersbijdrage voor gezinszorg is niet opgenomen. De financiële toegankelijkheid van de gezinszorg voor de gebruiker zou beter via de Vlaamse sociale bescherming geregeld worden.

Antwoord: De gebruikersbijdrage is niet hervormd aangezien dit in de volgende legislatuur bij de inkanteling in VSB moet gebeuren.

Het is niet duidelijk wat er bedoeld wordt met een "terechte" klacht: graag spreken over een klacht in het algemeen.

Antwoord: "terecht" wordt geschrapd.

De Vlaamse Ouderenraad:

De Vlaamse Ouderenraad vraagt een toevoeging aan de minimale te beschrijven procedures in het kwaliteitssysteem (bijlage 2, artikel 27) met 'de procedure voor collectieve participatie van de gebruiker in de werking van de voorziening' en ziet volgende ontbrekende elementen in de opsomming van de procedures die minimaal deel uit moeten maken van het kwaliteitssysteem:

- procedure om vanuit klachtenanalyse te komen tot correctieve en preventieve maatregelen
- een procedure bij grensoverschrijdend gedrag
- een procedure voor vrijheidsbeperkende maatregelen
- een procedure voor doorverwijzing

>> De Vlaamse Ouderenraad vraagt hier een afstemming met de procedures bepaald voor de woonzorgcentra in artikel 25 van bijlage 11.

Antwoord: Procedures die nog niet vervat zaten in andere reeds opgenomen procedures werden toegevoegd. Een procedure voor vrijheidsbeperkende maatregelen is niet aan de orde gezien dit niet tot het takenpakket van een verzorgende behoort.

Artikel 17 verwijst naar de bijdrage per gepresteerd uur gezinszorg die elke gebruiker betaalt. >>De Vlaamse Ouderenraad is bezorgd om de mogelijke neveneffecten van dit systeem, waarbij diensten voor gezinszorg een financiële incentive krijgen om voorrang te verlenen aan financieel gunstigere zorgprofielen.

Antwoord: Een herziening van de cliëntbijdrage is voorzien in volgende legislatuur in voorbereiding van de persoonsvolgende financiering.

De strikte normen op vlak van brandveiligheid en voedselveiligheid bemoeilijken initiatieven ter versterking van het huiselijk karakter. De Vlaamse Ouderenraad vraagt dan ook na te gaan in hoeverre deze versoepeld kunnen worden met oog op kleinschaligheid en het huiselijk karakter.

Antwoord: Vlaanderen is enkel bevoegd voor specifieke brandveiligheidsnormen en niet voor de basisnormen. Door het recente besluit van 13 juli 2018 zijn er al vereenvoudigingen doorgevoerd voor de centra voor dagverzorging en centra voor dagopvang. Een evaluatie zal gevraagd worden aan de Technische Commissie Brandveiligheid.

Bijlage 3 diensten voor oppashulp

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies

De Vlaamse Raad: geen specifiek advies

De Vlaamse Ouderenraad: geen specifiek advies

Bijlage 4 diensten voor thuisverpleging

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies

De Vlaamse Raad: geen specifiek advies

De Vlaamse Ouderenraad: geen specifiek advies

Bijlage 5 diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds

Zowel de Vlaamse Raad als de Vlaamse Ouderenraad merken op: Waar het woonzorgdecreet in artikel 20 de opdracht geeft om (alle) gebruikers te adviseren en begeleiden rond woningaanpassingen, beperkt artikel 4, 12° van dit besluit de doelgroep voor begeleiding rond woningaanpassingen plots tot gebruikers met 'beperkte sociale vaardigheden'. De Vlaamse Ouderenraad stelt zich vragen bij deze afbakening en vraagt een verruiming van deze bepaling naar alle gebruikers die nood hebben aan begeleiding voor de realisatie van het advies.

Antwoord: 'beperkte sociale vaardigheden' wordt geschrapd uit het betreffende artikel.

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies

De Vlaamse Raad: geen specifiek advies

De Vlaamse Ouderenraad:

Artikel 20 verwijst naar de hulp- en dienstverlening die gratis moet zijn voor de verplichte opdrachten van een dienst maatschappelijk werk, behalve als ze via collectieve werkmethoden worden uitgevoerd. Het is voor de Vlaamse Ouderenraad niet duidelijk of de advisering en begeleiding rond woningaanpassingen, hulpmiddelen, valpreventie en thuiszorgondersteunende technologie volgens deze definitie gratis of betalend zal zijn.

Antwoord: Artikel 20 is een overname van een bepaling uit de bijlage regionale dienstencentra: de opdrachten inzake woonondersteuning werden zoveel mogelijk als is overgenomen in de bijlage DMW.

Bijlage 6 diensten voor gastopvang

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies

De Vlaamse Raad: geen specifiek advies

De Vlaamse Ouderenraad: geen specifiek advies

Bijlage 7 centrum voor dagverzorging

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies.

De Vlaamse Raad:

Parallel aan de werkingssubsidies in de centra voor kortverblijf zou het goed zijn om de werkingssubsidies van de centra voor dagverzorging te integreren in de tegemoetkoming voor centra voor dagverzorging via de Vlaamse sociale bescherming in plaats van een apart subsidiekanaal te bewaren.

Antwoord: Dit advies is enkel uitvoerbaar van zodra er voor alle gebruikers van de centra voor dagverzorging een tegemoetkoming voor dagverzorging via de Vlaamse sociale bescherming gerealiseerd kan worden. Op dit ogenblik wordt deze tegemoetkoming enkel voorzien voor de hoogste zorgzwaarte categorieën en dan nog afhankelijk van het aantal bijkomende erkenningen als centrum voor dagverzorging waarover men beschikt

Het is jammer dat er van de gelegenheid geen gebruik gemaakt is om voor deze bijkomende erkenning de personeelsnormen te harmoniseren (o.a. door het samenvoegen van de norm voor kinesitherapeut/ergotherapeut/logopedist en de norm voor reactivering).

Antwoord: Deze vraagstelling kan worden besproken in het kader van mogelijke toekomstige aanpassingen van het besluit Vlaamse sociale bescherming.

Met het oog op de totaalvisie rond wonen, leven en zorg missen we in de centra voor dagverzorging een begeleider wonen en leven in de vereiste personeelsomkadering.

Antwoord: De personeelsnormen werden besproken in een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de stakeholders van de centra voor dagverzorging. Een centrum voor dagverzorging kan steeds eigenstandig beslissen om deze functie in het centrum voor

dagverzorging te voorzien. Een uitbreiding van het personeelskader zou voor de Vlaamse overheid niet budgetneutraal zijn geweest.

Voor de groepen van assistentiewoningen en woonzorgcentra is de verbrekingsvergoeding wel in de regelgeving opgenomen, voor de centra voor dagverzorging niet. De Vlaamse Raad wil toevoegen dat centra voor dagverzorging de mogelijkheid krijgen om een verbrekingsvergoeding te vragen.

Antwoord: Op dit advies wordt niet ingegaan. In groepen van assistentiewoningen en woonzorgcentra gaat het om de het vastleggen van de reservatie van een concrete kamer of assistentiewoning. Dit is niet het geval bij een centrum voor dagverzorging.

De Vlaamse Ouderenraad:

Er is dringend nood aan uitbreiding van centra voor dagverzorging gespecialiseerd in palliatieve zorg.

Antwoord: Er bestaat tot op heden nog geen wetenschappelijk gefundeerde behoeftenraming met betrekking tot de palliatieve centra voor dagverzorging. Bij de erkennings- en omzettingsskalender werd aan de woonzorgcentra die in het bezit waren van voorafgaande vergunningen voor woongelegenheden in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf, wel de mogelijkheid geboden om deze ook om te zetten in een centrum voor dagverzorging gespecialiseerd voor palliatieve zorg bovenop de huidige programmatienorm, met name 5 centra. We stellen vast dat men van deze mogelijkheid heeft gebruik gemaakt. Eind mei 2019 zal het duidelijk zijn hoeveel voorafgaande vergunningen hiervoor omgezet zullen worden.

De algemene financiering van centra voor dagverzorging moeten afgestemd zijn op de reële zorgzwaarte.

Antwoord: Dit is een perspectief in het kader van de realisatie van een persoonsvolgende financiering gerelateerd aan de zorgzwaarte.

Op vlak van personele omkadering is dringend een herziening nodig. Momenteel zijn enkel (para)medische functieprofielen opgenomen in de personeelsvoorwaarden en ontbreekt een begeleider die de woon- en leefaspecten ondersteunt, zeker gezien de breedheid aan opdrachten zoals o.a. de integratie in de buurt.

Antwoord: De personeelsnormen werden besproken in een werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de stakeholders van de centra voor dagverzorging. Een centrum voor dagverzorging kan steeds eigenstandig beslissen om deze functie in het centrum voor dagverzorging te voorzien. Een uitbreiding van het personeelskader zou voor de Vlaamse overheid niet budgetneutraal zijn geweest.

In een centrum voor dagverzorging moet de gebruiker minstens 6 uren en vòòr 12 uur aanwezig zijn om recht te hebben op een bijkomende erkenning. Voor bepaalde doelgroepen zijn 6 uren te lang en te veel en is er vraag naar meer flexibel gebruik. Sommige mensen moeten bijvoorbeeld in de voormiddag naar het revalidatiecentrum en kunnen pas in de namiddag naar het centrum voor dagverzorging. Wanneer de gebruiker de 6 uur niet haalt of niet vòòr 12 uur aanwezig is, kan het F-forfait niet gefactureerd worden voor die dag. De Vlaamse Ouderenraad vraagt te onderzoeken of de financiering van het F-forfait losgekoppeld kan worden van de voorwaarde dat de gebruiker minstens 6 uren en voor 12 uur aanwezig moet zijn.

Antwoord: De gestelde problematiek is bekend en zal verder worden onderzocht binnen de regelgeving van toepassing op de Vlaamse sociale bescherming.

De Vlaamse Ouderenraad vraagt om de focus op het huiselijke en kleinschalige karakter zoals voorzien in de bepalingen voor de centra voor dagopvang, ook door te trekken in de erkenningsvoorwaarden voor de centra voor dagverzorging.

Antwoord: De infrastructuurnormen werden afgestemd met de werkgroep bestaande uit de vertegenwoordigers van de stakeholders van de centra voor dagverzorging en laten een kleinschalige genormaliseerde werking toe rekening houdende met de veiligheid en toegankelijkheid van de gebruikers. De beoogde doelgroep van centra voor dagverzorging is echter anders dan deze van de centra voor dagopvang. Zij zijn zorgbehoevender en hebben daarom ook nood aan een meer aangepaste zorginfrastructuur.

Gebruikers hechten veel belang aan lekkere maaltijden en een gezellig maaltijdgebeuren. Artikel 24, 5° verwijst naar de menu die op de dag van het verblijf wordt meegedeeld. Op vraag van gebruikers en in het kader van afgestemde zorg vraagt de Vlaamse Ouderenraad om dit aan te passen naar een wekelijks overzicht voor gebruikers. In functie van betekenisvolle dagbesteding is het ook wenselijk om gebruikers te betrekken bij het hele maaltijdgebeuren, van de voorbereidingen tot de aankleding van de ruimte.

Antwoord: Er wordt niet ingegaan op dit advies. Vaak komen gebruikers slechts een- of tweemaal per week naar een centrum voor dagverzorging. Vaak wordt ook in overleg met de gebruikers de dag zelf ook bepaald wat men als maaltijd wenst klaar te maken, samen met de gebruikers. Het centrum voor dagverzorging kan autonoom beslissen, al dan niet op vraag van de gebruikers, of men het menu voor een volledige week bekend wenst te maken aan de gebruikers. Idem voor het als dan niet betrekken van de gebruikers bij het maaltijdgebeuren en de aankleding van de ruimte. Het is niet wenselijk de regelgeving op dit vlak verder te detailleren of uit te breiden.

Bijlage 8 centrum voor kortverblijf

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen:

De SERV pleit voor meer intersectorale inzetbaarheid en samenwerking. Één voorbeeld daarvan is de mogelijkheid tot het (mee)organiseren van een oriënterend kortverblijf. Dit wordt nu opengesteld voor woonzorgcentra of centra voor herstelverblijf. Bepaalde diensten gezinszorg en aanvullende thuiszorg zijn in het ZP-III zorgvernieuwingproject nu reeds betrokken rond oriënterend kortverblijf (OOTT) in Leuven en bieden in dit kader oriënterend kortverblijf mee aan. Dit type van samenwerking werkt inspirerend en kan mee bijdragen tot vermaatschappelijking van de zorg en de zorgzame buurten.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. Oriënterend kortverblijf is een bijkomende erkenning van een erkend centrum voor kortverblijf. De gebruikers van dit type van centrum voor kortverblijf hebben nood aan een aangepaste zorginfrastructuur en een garantie op 24 op 24 zorg en ondersteuning, wat voorhanden is. Het oriënterend centrum voor kortverblijf heeft de uitdrukkelijke opdracht om samen te werken met de diverse thuiszorgvoorzieningen en hen te betrekken bij de opmaak van een zorg- en ondersteuningsplan. Wanneer relevant, wordt de kennis en expertise van een dienst voor gezinszorg betrokken.

De programmacijfers voor de bijkomende erkenning als oriënterend kortverblijf worden per werkingsgebied vastgelegd op 10% van de programmacijfers voor centra voor kortverblijf type 1. Dit heeft als gevolg dat woonzorgcentra zonder voorafgaande vergunningen de eerstkomende jaren bij te lage programmatie en bij ontbrekende budgetten mogelijks geen oriënterend kortverblijf gaan kunnen uitbaten.

Antwoord: De invulling van de programmatie zal worden geëvalueerd van zodra de gegevens met betrekking tot de omzettingsskalender bekend zijn. Mocht er in bepaalde eerstelijnszorgzones niet of onvoldoende worden omgezet naar oriënterend kortverblijf, zal er programmatieruimte ter beschikking komen voor nieuwe aanvragen, mits hiervoor op dat moment het benodigde budget in het kader van de meerjarenplanning beschikbaar is.

De Vlaamse Raad: geen specifiek advies.

De Vlaamse Ouderenraad:

Een centrum voor kortverblijf type 1 kan ook uitgebaat worden door een aangemeld centrum voor herstelverblijf. Het nieuwe woonzorgdecreet verbiedt voortaan de mogelijkheid tot aanmelding voor deze centra. Indien een centrum voor herstelverblijf niet opteert voor het aanvragen van een erkenning, kan dit een impact hebben op het aanbod en op de zorgcontinuïteit. Dit terwijl de nood aan respijtzorg en een goede spreiding van het aanbod hoog is. De Vlaamse Ouderenraad vraagt om dit nauwgezet op te volgen en de impact op het aanbod te bewaken.

Antwoord: Sinds 1 januari 2010 kunnen enkel de erkende centra voor herstelverblijf een erkend centrum voor kortverblijf uitbaten. Dit impliceert dat aangemelde centra voor herstelverblijf geen (erkend) centrum voor kortverblijf type 1 kunnen uitbaten en deze opmerking zonder voorwerp is. Als een erkend centrum voor herstelverblijf toch een centrum voor kortverblijf wenst uit te baten, dient hiervoor een voorafgaande vergunning aangevraagd te worden waarbij deze moet passen in de programmatie van de centra voor kortverblijf. Dit is evenwel niet mogelijk tot en

met 31 december 2025. Bij de erkennings- en omzettingskalender werd aan de woonzorgcentra die in het bezit waren van voorafgaande vergunningen voor woongelegenheden in woonzorgcentra de mogelijkheid geboden om deze ook om te zetten in een woongelegenheden voor centra voor kortverblijf en dit bovenop de huidige programmatie. We stellen vast dat men van deze mogelijkheid heeft gebruik gemaakt. Eind mei 2019 zal het duidelijk zijn hoeveel voorafgaande vergunningen hiervoor omgezet zullen worden.

Artikel 62 bepaalt dat het centrum voor kortverblijf type 2 zelf geen medische, verpleegkundige en paramedische activiteiten of zorg mag uitvoeren. Dit moet opgenomen worden door de coördinator, de zorgaanbieders uit de thuiszorg en vrijwilligers. Hoe zal dit in de praktijk georganiseerd worden?

Antwoord: De coördinator heeft als opdracht erop toe te zien dat de zorgverleners, zorgverstrekkers, de zorgcoördinator of de casemanager hun activiteiten verder kunnen uitvoeren tijdens het verblijf van de gebruiker in het centrum voor kortverblijf type 2 en uitvoering geven aan het zorg- en ondersteuningsplan, enerzijds en anderzijds de vrijwilligerswerking in het centrum voor kortverblijf type 2 te coördineren. De huidige praktijk toont aan dat de coördinatie van de zorg en ondersteuning in samenspraak met de gebruiker gebeurt.

Artikel 68 verwijst naar de aspecten waarrond het centrum voor kortverblijf type 2 een beleid moet voeren. Gezien de specificiteit van beide doelgroepen, vraagt de Vlaamse Ouderenraad een nadere afstemming met de aspecten die uitgebreider beschreven staan in artikel 26 van bijlage 11. Onder meer dementiezorg, omgaan met gedragsproblemen, de toepassing van vrijheidsbepalende maatregelen, ondervoeding, individuele en collectieve participatie en het wonen en leven zijn essentieel om een kwalitatieve woonzorg en ondersteuning te kunnen garanderen aan gebruikers van dit type kortverblijf.

Antwoord: De in artikel 68 opgenomen beleidsaspecten betreffen de kernaspecten van het beleid wat betreft dit, overigens zeer kleinschalige, type van kortverblijf. In functie van de specifieke noden van de beoogde doelgroep behoort het tot de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer bijkomende beleidsaspecten uit te werken.

Afdeling 5 bevat de voorwaarden voor de personeelsomkadering. Er wordt één voltijds coördinator voorzien en verder steunt de omkadering op thuiszorgaanbieders en vrijwilligers. Artikel 89 stelt dat er 24u op 24u en gedurende de hele week een vrijwilliger aanwezig moet zijn. Gezien de vaak complexe en zware zorg- en ondersteuningsnoden binnen dit type van kortverblijf is de Vlaamse Ouderenraad bezorgd over de haalbaarheid hiervan.

Antwoord: Dit type van kortverblijf heeft reeds in twee bestaande initiatieven aantoonbaar gemaakt dat dit haalbaar is. Het is gezien de eerder beperkte huiselijke (zorg-) infrastructuur overigens niet de bedoeling om zorgbehoevende personen die een uitgebreide, aangepaste zorginfrastructuur behoeven in dit centrum kortverblijf aan te bieden.

Het centrum moet een basisopleiding voorzien voor de vrijwilligers, zoals beschreven in artikel 90. Gezien de specificiteit van de doelgroepen vraagt de Vlaamse Ouderenraad om de inhoud van de basisopleiding te verbreden naar 'aangepaste communicatie en omgang met de gebruiker en mantelzorger gericht op de specificiteit van de doelgroep van het kortverblijf'. Dit type kortverblijf zou een antwoord kunnen bieden op de nood aan gepaste respijtzorg voor mensen met frontotemporale dementie. Het zou daarom jammer zijn moest de haalbaarheid in het gedrang komen door een gebrek aan een sterke professionele en informele omkadering.

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Bijlage 9 centrum voor herstelverblijf

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies.

De Vlaamse Raad:

De Vlaamse Raad stelt alvast voor om in de regelgeving betreffende het centrum voor herstelverblijf de onderlijnde tekst toe te voegen: 'Bij ontslag van de gebruiker uit het centrum wordt aan de gebruiker, de huisarts en andere relevante zorgverleners informatie verleend over de nazorg' (art. 14).

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

De Vlaamse Ouderenraad: geen specifiek advies.

Bijlage 10 groepen van assistentiewoningen

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: geen specifiek advies

De Vlaamse Raad:

De Vlaamse Raad pleit voor een betere financiële bescherming van kopers van assistentiewoningen, die geconfronteerd kunnen worden met een verhoging van de btw van 12% naar 21% als de initiatiefnemer in de 15 jaar na de initiële verkoop van de assistentiewoning besluit om geen erkenning aan te vragen, vrijwillig de activiteiten stop te zetten of gedwongen wordt tot sluiting.

Antwoord: De geschetste BTW-problematiek behoort tot de federale bevoegdheden en valt buiten de scope van dit besluit.

Voor groepen van assistentiewoningen die erkend en gebouwd zijn na 1 januari 2013, is geen overgangsmaatregel bepaald. Ze worden geacht vanaf 1 december 2022 te voldoen aan de norm van integrale toegankelijkheid. Dit zal niet werkbaar zijn in de praktijk, het kan niet de bedoeling zijn om in recente gebouwen al grote ingrepen te gaan doen. De Vlaamse Raad vraagt om een overgangstermijn te voorzien, ook tot 2034 (of tot het moment dat er een nieuw gebouw opgetrokken wordt).

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast, zodat deze bepaling enkel van toepassing is op nieuwe groepen van assistentiewoningen.

De Vlaamse Ouderenraad:

Fiscale regelgeving bepaalt dat een assistentiewoning gekocht kan worden aan een btw-tarief van 12%, mits deze gedurende 15 jaar aangewend wordt als deel van een erkende groep van assistentiewoningen. Indien de initiatiefnemer zijn verbintenis echter niet nakomt en geen erkenning aanvraagt, overgaat tot vrijwillige stopzetting van de activiteiten of gedwongen wordt tot sluiting, bevindt de bewoner/koper zich in een volledig machteloze en onbeschermd positie, en wordt deze geconfronteerd met bijkomende btw-kosten die tot tienduizenden euro's kunnen bedragen. Voor de Vlaamse Ouderenraad is het dan ook fundamenteel dat in het besluit een bescherming voor de koper ingebouwd wordt die garanties biedt omtrent het verlaagd btw-tarief, bijvoorbeeld door de mogelijkheid om eventuele btw-kosten die het gevolg zijn van een beslissing tot niet-aanvraag van erkenning, een vrijwillige stopzetting of een gedwongen sluiting te kunnen verhalen op de verantwoordelijke partij.

Antwoord: De geschetste BTW problematiek behoort tot de federale bevoegdheden en valt buiten de scope van dit besluit.

Vanuit deze bezorgdheid vraagt de Vlaamse Ouderenraad ook dat bij niet-aanvraag van een erkenning binnen de termijn van de voorafgaande vergunning of bij vrijwillige stopzetting de bewoner de overeenkomst moet kunnen verbreken met onmiddellijk einde van de schriftelijke opnameovereenkomst de dag nadat de bewoner de voorziening verlaat, zonder verdere opzeggingstermijn.

Antwoord: In de toekomst is het niet meer mogelijk om een groep van assistentiewoningen uit te baten zonder erkenning. Bij vrijwillige stopzetting van de exploitatie door de beheersinstantie is de beheersinstantie in kwestie gehouden aan een opzeggingstermijn van 6 maanden. De bewoner kan steeds in die periode zelf een opzegging doen, zoals bepaald in de bijlage: als de bewoner of zijn vertegenwoordiger na opname de schriftelijke opnameovereenkomst wil beëindigen, bedraagt de opzeggingstermijn dertig dagen. Die termijn gaat in op de eerste dag die volgt op de ontvankelijke betekening van de opzegging aan de initiatiefnemer van de groep van assistentiewoningen.

Artikel 19 stelt dat de initiatiefnemer er bij vrijwillige stopzetting toe gebonden is om de bewoner toe te leiden naar een passend verblijf. De Vlaamse Ouderenraad vraagt deze bepaling ook toe te passen op situaties van opgelegde sluiting (artikel 18): ook in dat geval moet de initiatiefnemer gebonden zijn tot toeleiding naar een passend verblijf.

Antwoord: Bij opgelegde sluiting geldt de procedure die bepaalt dat in samenspraak met het lokaal bestuur de bewoners worden toegeleid naar een andere groep van assistentiewoningen,

zoals bepaald in het procedurebesluit (het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers).

Beslissingen omtrent ontslag en overplaatsing wegens ernstig storend gedrag of uit gezondheidsoverwegingen moeten weloverwogen genomen worden. Wanneer er naast de huisarts ook andere zorgaanbieders betrokken zijn bij de zorg voor een bewoner, dienen deze voor de Vlaamse Ouderenraad altijd via multidisciplinair overleg betrokken te worden bij deze beslissing. De Vlaamse Ouderenraad vraagt dan ook om in artikel 15 de woorden 'als dat relevant is' te schrappen.

Antwoord: Dit advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Tegelijk stelt de Vlaamse Ouderenraad zich de vraag hoe dit artikel van toepassing is wanneer de bewoner tevens eigenaar is van de assistentiewoning. Hoe verhouden de bepalingen rond ontslag omwille van storend gedrag of rond niet-betaling van facturen zich tot het recht op eigendom? Dient dit niet nader geduid te worden in het besluit?

Antwoord: Over deze specifieke en complexe juridische problematiek zal verder nazicht moeten gebeuren dat eventueel aanleiding kan geven tot een latere aanpassing van deze bijlage.

In de private huur kan alleen de vrederechter beslissen om een huurovereenkomst te ontbinden. Clausules in de huurovereenkomst die bepalen dat het contract automatisch van rechtswege eindigt als een van beide partijen zijn verplichtingen niet nakomt, zijn niet rechtsgeldig. De rechten van huurders van assistentiewoningen worden in dit ontwerp van besluit aanzienlijk minder beschermd. Volgens de bepalingen kan de overeenkomst immers al na drie maanden niet-betaling eenzijdig ontbonden worden (mits ingebrekestelling). Gezien assistentiewoningen een courante en vrij genormaliseerde woonvorm zijn, rijst de vraag of dit verschil in rechtsbescherming als huurder/bewoner in kader van het recht op wonen voldoende te rechtvaardigen valt. Hoe dan ook pleit de Vlaamse Ouderenraad ervoor dat de beheersinstantie de gebruiker bij ingebrekestelling wegens niet-betaling moet toeleiden naar zorgkas en OCMW, teneinde een stopzetting van de overeenkomst te vermijden.

Antwoord: Het verblijf in een assistentiewoning valt niet onder de huurwetgeving en wordt geregeld volgens de modaliteiten van deze specifieke regelgeving. Het betreft hier immers een woonzorgvoorziening waarbij het wonen gekoppeld is aan het aanbieden van een specifieke zorgverlening. Dit onderscheid rechtvaardigt dan ook een verschil in rechtsbescherming. Wat de laatste opmerking betreft, wordt het advies gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Artikel 22 bepaalt welke kosten de dagprijs minimaal dekt, met daarin onder meer een onderscheid tussen het beantwoorden van de noodoproepen en het bieden van crisiszorg. De Vlaamse Ouderenraad stelt vast dat er daarbij onduidelijkheid bestaat omtrent de vaststelling van de noodsituatie ter plaatse die daarbij soms nodig is. In de praktijk leidt dit tot uiteenlopende interpretaties. De Vlaamse Ouderenraad pleit er daarom voor dat de zinsnede over het beantwoorden van de oproep uitgebreid wordt met 'en, indien nodig, de vaststelling van de noodsituatie ter plaatse'.

Antwoord: Het advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Een gebruikersraad van een groep voor assistentiewoningen moet - wanneer nodig - de mogelijkheid hebben om in beslotenheid, zonder aanwezigheid van de beheersinstantie of de woonassistent, te overleggen. De Vlaamse Ouderenraad vraagt om artikel 28 §1 aan te passen, en daarbij op te nemen dat de beheersinstantie en de woonassistent gevraagd kunnen worden om de vergaderingen van de raad bij te wonen.

Antwoord: De gebruikersraad heeft steeds de mogelijkheid om het initiatief te nemen informeel overleg te plegen, zonder aanwezigheid van de beheersinstantie en/of woonassistent. Bij formeel overleg wordt er steeds een vertegenwoordiging van de beheersinstantie en de woonassistent uitgenodigd.

De Vlaamse Ouderenraad vraagt om bij het terugkoppelen over de opvolging van de opmerkingen en suggesties van de gebruikersraad de woorden 'als dat mogelijk is' te schrappen.

Antwoord: Het advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

De checklist assistentiewoningen van de Vlaamse overheid schuift als een van de eerste criteria naar voor dat een assistentiewoning op wandelafstand van basisdiensten en voorzieningen moet liggen. De Vlaamse Ouderenraad vraagt dit dan ook toe te voegen aan artikel 36 met betrekking tot de ligging van het gebouw.

Antwoord: Het is een aanbeveling om een groep van assistentiewoning op wandelafstand van basisdiensten en voorzieningen te bouwen. Dit kan echter niet regelgevend worden opgelegd, want afhankelijk van de lokale mogelijkheden op vlak van inplanting en stedenbouwkundige voorschriften.

Bijlage 11 woonzorgcentra

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: Geen specifiek advies

De Vlaamse Raad:

Er is bepaald dat per woonzorgcentrum het aantal gebruikers jonger dan 65 jaar maximaal 10% van het totale aantal woongelegenheden van dat woonzorgcentrum mag bedragen (art. 58 van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum). De Vlaamse Raad vraagt dit percentage los te laten, weliswaar met de nodige garanties naar toegankelijkheid voor personen van 65 jaar of ouder.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. Dit advies veronderstelt een breed maatschappelijk debat, waaronder het loslaten van deze leeftijdsbepaling ook in de andere welzijnssectoren, zoals deze van de sector voor personen met een handicap, eveneens dan van toepassing zou moeten worden. De initiatiefnemers kunnen overigens op deze bepaling steeds nog een afwijking aanvragen bij het bevoegde agentschap.

Voor wat betreft de zorg voor personen met jongdementie, bepleit de Vlaamse Raad een doordacht beleidskader over de verschillende woonzorgvormen heen. In elk geval moeten de maatregelen ruimer gaan dan wat voorzien wordt in het woonzorgcentrum.

Antwoord: Dit betreft een terecht advies. De huidige bijzondere erkenning wordt beschouwd als een eerste stap. Bij de realisatie van een persoonsvolgende financiering afgestemd op de zorgzwaarte zou de plaats waar de persoon met jongdementie verblijft, geen onderscheid in de persoonsvolgende financiering tot gevolg hebben.

Onder meer voor woonzorgcentra en centra voor dagverzorging wordt ingebouwd dat de gebruiker vrij moet kunnen kiezen tussen een waarborg of een kosteloze borgtocht. De Vlaamse Raad pleit ervoor de huidige regeling te behouden en de gebruiker geen keuze te laten tussen de waarborg en kosteloze borgtocht.

Antwoord: Het advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast. Er wordt ingeschreven dat de voorziening een keuze moet maken tussen een waarborg of een kosteloze borgtocht. De keuze zal dus niet bij de gebruiker liggen, maar bij de voorziening.

In het interdisciplinaire team dat in het woonzorgcentrum werkt rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg (art. 34 van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum) wordt beter ook de hoofdverpleegkundige opgenomen, of in voorkomend geval de teamverantwoordelijke. Daarnaast moet toegevoegd worden dat ook verpleegkundigen met een bekwamingsattest ingezet kunnen worden ter ondersteuning van de verzorging van terminale bewoners (art. 62, 4° van dezelfde bijlage).

Antwoord: De woonzorgcentra behouden de vrijheid om zelf te bepalen of de hoofdverpleegkundige, of in voorkomend geval de teamverantwoordelijke, al dan niet deel te laten uitmaken van het interdisciplinaire team. Deze bepaling werd afgestemd met de koepels van de woonzorgcentra.

Het advies om art. 62, 4° aan te passen wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast. Daarnaast wordt er een wijziging aangebracht aan het BVR Vlaamse sociale bescherming, waar de kwalificatie van graduaat of bachelor in de verpleegkunde eveneens dient te worden ingevoegd.

Momenteel blijft het een hiaat dat ouderen met een lichte zorgbehoefte (O- en A-profielen) die niet meer zelfstandig thuis kunnen wonen, moeilijk terecht kunnen bij de zorg en ondersteuning die ze nodig hebben. Zij vinden steeds moeilijker een plaats in woonzorgcentra (omwille van

de inferieure financiering) en kunnen ook niet altijd terecht in een assistentiewoning (omwille van de hoge kostprijs en wachtlijsten in groepen van assistentie-woningen met lagere kostprijs).

Antwoord: Er dient verder te worden ingezet op een meersporenbeleid. Residentiële ouderenzorg dient zich prioritair te oriënteren op zware en complexe zorg. Personen met een laag zorgprofiel, die eerder nood hebben aan toezicht, moeten kunnen rekenen op aangepaste woningen en intensieve thuiszorg, mogelijks ondersteund door innovatieve technologie.

De Vlaamse Raad vraagt de Vlaamse Regering of zij met de bepaling over ingebrekestellingen in het verleden als mogelijk criterium in het opnamebeleid een inbreuk pleegt op de financiële toegankelijkheid. Meer duiding bij deze bepaling is aangewezen (is dit van toepassing op alle zorgvormen genoemd in het OBVR?, geldt de ingebrekestelling uit het verleden alleen als criterium voor ontslag of ook voor opname?, ...).

Antwoord: Artikel 5, 4°, van bijlage 11 bepaalt dat de financiële draagkracht van de bewoner niet in rekening gebracht mag worden bij de opname of het ontslag tenzij in het geval vermeld in artikel 527/1, vierde lid, van het BVR Vlaamse sociale bescherming. Artikel 527/1, vierde lid, van dat besluit voorziet echter enkel een uitzondering bij ontslag en niet bij opname. De financiële draagkracht (inclusief dus ingebrekestellingen in het verleden) kan dus nooit als opnamecriterium gehanteerd worden.

De bepaling dat het woonzorgcentrum waarborgt dat bewoners altijd minstens de helft van de aanwezigen uitmaken indien de gebruikers- en familieraad samen georganiseerd worden (art. 41 §1 van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum), vindt de Vlaamse Raad te specifiek. Er moet naar gestreefd worden dat bewoners ten minste 50% van de gezamenlijke familie- en gebruikersraad uitmaken, maar dit percentage hoeft niet vastgelegd te worden in de regelgeving.

Antwoord: Deze bepaling is niet nieuw. Deze werd overgenomen uit bestaande bijlage en waarborgt dat bewoners effectief deelnemen aan de gezamenlijke familie-gebruikersraad.

Aansluitend wenst de Vlaamse Raad nog aan het OBVR de actieve openbaarheid van bestuur voor de inspectieverslagen van de woonzorgcentra toe te voegen. Deze verslagen moeten transparant zijn voor gebruikers. Tevens moet de inspectie ook de reactienota van het woonzorgcentrum op het inspectieverslag openbaar maken. Dit is eveneens een aandachtspunt voor de andere sectoren binnen het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Antwoord: De initiatieven met betrekking tot de actieve openbaarheid van de inspectieverslagen worden voorbereid door Zorginspectie en dit in het kader van het decreet houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid, dat ingang heeft gevonden vanaf 01/01/2019.

De Vlaamse Raad vraagt naar zin voor realisme. Het is niet wenselijk dat het regelgevende kader nu nog eens verzwaard wordt door toevoeging van de verplichting om zowel bij het ontwerp als in de uitvoering rekening te moeten houden met het advies van het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen, Inter. Het advies van Inter kan inspirerend werken maar wanneer dit in de feite nog normen toevoegt aan de reeds uitgebreide infrastructuurnormen, is dit niet wenselijk. Daarenboven moet vermeden worden dat de adviesplicht een bijkomende kostendrijver wordt.

Antwoord: In overleg met de sector werd dit advies van Inter reeds ingevoerd in de huidige infrastructurale erkenningsvoorwaarden vanaf 1 januari 2017, evenwel enkel voor nieuwe of vernieuwde infrastructuur zoals bepaald in het huidige artikel 47/1 van de bijlage 12 bij het stambesluit. Het gaat bovendien ook enkel om een advies. Dit advies waarborgt de aandacht van de bouwheer en architect voor de toegankelijkheid van de gebouwen.

Verder is de Vlaamse Raad van mening dat verschillende van de infrastructuurnormen onvoldoende getoetst zijn aan de realiteit en de budgettaire impact. We roepen op tot voldoende pragmatiek.

Ter illustratie (en niet-limitatief) verwijst de Vlaamse Raad ten eerste naar de vereiste van integrale toegankelijkheid van het hele gebouw voor een woonzorgcentrum dat slechts een gedeelte verbouwt of uitbreidt en hiervoor een stedenbouwkundige vergunning nodig heeft. Dit is buiten proportie. De Vlaamse Raad vraagt een aanpassing van het desbetreffende artikel 54 van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum, zodat de integrale toegankelijkheid alleen

geëist wordt voor de specifieke plaatsen die verbouwd of uitgebreid worden. Een tweede voorbeeld van infrastructuurvoorwaarden die zeer zwaar zijn en bijkomende investeringen zullen vragen, is het voorzien van een vrije draaicirkel met diameter van 1,50 meter in de sanitaire ruimten (Art. 55, 1° van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum). We vragen een versoepeling voor woonzorgcentra die hier tot op heden niet op voorzien moeten zijn.

Antwoord: De in artikel 54 hernomen infrastructuurnormen voor de woonzorgcentra zijn in de periode 2016-2017 tot stand gekomen na intensief overleg met de vertegenwoordigers van de koepelorganisaties van de woonzorgcentra en zitten momenteel vervat in het huidige artikel 47/1 van de bijlage 12 bij het stambesluit. De beoogde integrale toegankelijkheid is bovendien enkel van toepassing voor het gedeelte dat nieuw gebouwd is of vernieuwd is zoals bepaald in het huidige artikel 47/1 van de bijlage 12 bij het stambesluit. Tenslotte kunnen ook op infrastructuurnormen, zoals bv. de vrije draaicirkel met diameter van 1,50 meter in de sanitaire ruimten, gemotiveerde afwijkingen worden aangevraagd.

De woonzorgcentra die op 1 januari 2020 erkend zijn, moeten uiterlijk op 31 december 2022 voldoen aan de erkenningsvoorwaarden van de bijlage betreffende het woonzorgcentrum. Deze overgangperiode is te kort en niet realistisch.

Antwoord: De beschreven nieuwe of aangepaste erkenningsvoorwaarden zijn van die aard dat een overgangstermijn van 3 jaar haalbaar is.

De Vlaamse Ouderenraad:

Artikel 6 stelt dat de grootst mogelijke vrijheid gegarandeerd moet worden. Naast de organisatorische redenen komen nu ook medische redenen in aanmerking om de vrijheid van een bewoner te beperken. De nota aan de Vlaamse Regering geeft de toepassing van vrijheidsbeperkende maatregelen bij personen met dementie als voorbeeld. Voor de Vlaamse Ouderenraad is de term 'medische redenen' voor te veel interpretaties vatbaar waardoor bewoners onvoldoende garanties krijgen dat hun recht op vrijheid wordt gerespecteerd. De Vlaamse Ouderenraad vraagt een scherpere definiëring van de medische redenen. Louter de diagnose van dementie kan daarbij alleszins niet volstaan. Voor de Vlaamse Ouderenraad kan vrijheidsbeperking enkel toegepast worden als uitzonderingsmaatregel, nadat alle oorzaken van gedrag onderzocht zijn en een andere aanpak en alternatieven uitgeprobeerd werden.

Antwoord: De bekommernis van de Vlaamse ouderenraad is terecht. Om deze reden wordt in het artikel 6 van de bijlage het woord 'verantwoorde' toegevoegd. Het woonzorgcentrum kan de vrijheid van de bewoner alleen beperken om verantwoorde organisatorische of medische redenen en waarover duidelijk wordt gecommuniceerd.

Artikels 7 en 8 benadrukken sterk de communicatie ten aanzien van de bewoners. Er werd onder meer toegevoegd dat het woonzorgcentrum bij opname en in elke fase van het zorg- en ondersteuningsproces op een objectieve en transparante manier informatie moet verschaffen. De Vlaamse Ouderenraad verwijst ook naar de bepalingen in het decreet en uitvoeringsbesluit VSB waarbij het woonzorgcentrum verplicht wordt om de referentiepersoon dementie kenbaar te maken en de intentieverklaring rond vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg en het beleid rond dementie te publiceren in een onthaalbrochure en op de website. De Vlaamse Ouderenraad vraagt om te verwijzen naar deze verplichting in dit ontwerpbesluit.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. Enerzijds omdat dit een doublure betekent van regelgeving (met besluit VSB), anderzijds omdat in de interne afsprakennota het beleid binnen het woonzorgcentrum voor de vroegtijdige zorgplanning, de palliatieve en levenseindezorg dient beschreven te zijn.

De schriftelijke opnameovereenkomst wordt verplicht uitgebreid met diverse elementen. Daarbij onder meer een verklaring in eer en geweten van de bewoner of zijn vertegenwoordiger dat ze correcte informatie verschaffen aan het woonzorgcentrum. Bij fouten of onregelmatigheden ten gevolge van opzettelijk verzwijgen of opzettelijk onjuist mededelen van informatie, wordt de bewoner of vertegenwoordiger aansprakelijk gesteld. De Vlaamse Ouderenraad benadrukt dat deze aansprakelijkheid enkel kan gelden voor zover de betreffende informatie die niet valt onder de Algemene Verordening Gegevensbescherming, en vraagt dit ook zo te specificeren in het besluit.

Antwoord: De Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens heeft over deze paragraaf geen opmerking of advies gegeven. Er wordt ingevolge hiervan niet ingegaan op de vraag van de Vlaamse ouderenraad.

Net zoals bij een groep van assistentiewoningen verbindt ook de beheersinstantie van het woonzorgcentrum zich ertoe om bij een vrijwillige stopzetting samen met de bewoner, zijn vertegenwoordiger of mantelzorger te zoeken naar een passend verblijf. We zijn ook hier vragende partij om deze verbintenis door te trekken bij een sluiting opgelegd door de overheid.

Antwoord: Bij opgelegde sluiting geldt de procedure die bepaalt dat in samenspraak met het lokaal bestuur de bewoners worden toegeleid naar een ander woonzorgcentrum, zoals bepaald in het procedurebesluit (het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de procedures voor woonzorgvoorzieningen en verenigingen van gebruikers en mantelzorgers).

Artikel 19 verwijst naar de termijn die de nabestaanden krijgen om de kamer te ontruimen na het overlijden van de bewoner. De Vlaamse Ouderenraad vraagt een verruiming van deze bepaling naar 'minimaal vijf dagen en zeker tot en met het eerstvolgende weekend'.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. Deze bepaling werd besproken en afgestemd in de werkgroep met de stakeholders.

Artikel 13 bepaalt dat wijzigingen aan de interne afsprakennota vooraf meegedeeld moeten worden en ten vroegste 30 dagen na kennisgeving in werking kunnen treden. De Vlaamse Ouderenraad vraagt hierbij een toevoeging dat de gebruikers- en familieraad geconsulteerd worden alvorens er wijzigingen worden aangebracht. We verwijzen hierbij naar de bepalingen rond het actief communiceren en betrekken van gebruikers, vertegenwoordigers en familieleden bij beslissingen die een impact kunnen hebben op de organisatie en dagelijkse werking. De Vlaamse Ouderenraad vraagt deze toevoeging ook op te nemen in artikel 12, bijlage 10

Antwoord: Het advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Suggesties en bedenkingen om de zorg nog meer af te stemmen op de noden en voorkeuren van de gebruiker:

3° paramedische zorg en ondersteuning: ergotherapeutische behandelingen worden in een woonzorgcentrum niet voorgeschreven door een arts en bovendien gaat het niet om strikte therapeutische behandelingen, maar over het samen zoeken naar betekenisvolle dagbesteding, het stimuleren van de zelfredzaamheid en het ondersteunen van het wonen en leven. Voor de Vlaamse Ouderenraad moeten logopedische-, ergo-, of kinesitherapeutische ondersteuning standaard deel uitmaken van de dagelijkse zorg voor alle bewoners. We vragen een aanpassing van a) met 'minimaal' de door de arts voorgeschreven logopedische en/of kinesitherapeutische behandelingen en b) schrapping van het woord 'noodzakelijke'.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. In een woonzorgcentrum zonder bijkomende erkenning moeten deze behandelingen voorgeschreven worden door de arts om een terugbetaling te bekomen van het RIZIV. Bij een bewoner in een woongelegenheden met een bijkomende erkenning zijn kine, ergo en logo in elk geval inbegrepen en worden deze handelingen in functie van de noodzakelijkheden toegediend.

Punten 4° en 6° beantwoorden aan de noden die er zijn met betrekking tot het ondersteunen van de psychosociale, agogische en existentiële aspecten en het stimuleren van sociale contacten. Momenteel wordt hier te weinig op ingezet. De Vlaamse Ouderenraad vraagt ook een weerspiegeling hiervan in de financiering en de personeelsnormen die momenteel geactualiseerd worden.

Antwoord: Deze vraag wordt verder opgenomen in de werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van de werkgevers, werknemers, het agentschap en het kabinet met betrekking tot de actualisering van de personeelsnormen van de woonzorgcentra.

7° individuele of collectieve dagbesteding: de Vlaamse Ouderenraad stelt de volgende toevoeging voor: 'het woonzorgcentrum betreft alle personeelsleden bij het zoeken naar en aanbieden van zinvolle dagbesteding en het begeleiden van het wonen en leven'.

Antwoord: Er wordt op dit advies niet ingegaan. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheersinstantie te bepalen wie men al dan niet betreft bij het aanbieden van zinvolle dagbesteding en begeleiding van het wonen en leven.

De Vlaamse Ouderenraad heeft suggesties met betrekking tot de bepalingen over de voorwaarden voor de organisatie en werking van het woonzorgcentrum:

Artikel 32: De Vlaamse Ouderenraad pleit ook hier om de rode draad van afgestemde zorg door te trekken en bewoners te betrekken bij de organisatie van de maaltijden (cfr. hoofdstuk 7, centrum voor dagverzorging)

Antwoord: Er wordt op deze suggestie niet ingegaan. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheersinstantie te bepalen of men al dan niet de bewoners betreft bij de organisatie van de maaltijden. Dit is immers ook afhankelijk van onder andere de behoeften en de mogelijkheden van de bewoners.

Artikel 34 gaat over de organisatie van vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg. Deze bepalingen zijn een waardevolle toevoeging aan de erkenningsoorwaarden, maar ook hier vraagt de Vlaamse Ouderenraad een weerspiegeling in de financiering. Het is nu onmogelijk om een palliatieve zorgcultuur uit te bouwen en hierop in te zetten met een financiering van amper € 0,35 per verblijfsdag per bewoner.

Antwoord: Deze opmerking wordt opgenomen bij de uitwerking van de persoonsvolgende financiering gerelateerd aan de zorgzwaarte binnen de Vlaamse sociale bescherming. Deze aanbeveling werd ook gemaakt door de werkgroep die het referentiekader kwaliteitsvolle vroegtijdige zorgplanning, palliatieve zorg en levenseindezorg heeft ontwikkeld.

Artikel 37 verwijst naar de samenwerkingsverbanden die initiatiefnemers moeten sluiten, onder meer met een erkende geriatrie dienst van één of meerdere ziekenhuizen, een palliatief netwerk of erkende dienst voor palliatieve zorgen en een regionaal platform voor ziekenhuishygiëne. Vooral deze laatste samenwerking duidt op een erg medisch-georiënteerde benadering, terwijl er ook nood is aan intersectorale samenwerkingsverbanden met o.a. diensten voor gezinszorg, centra voor geestelijke gezondheidszorg, psychiatrische ziekenhuizen en voorzieningen voor personen met een handicap, zowel voorafgaand als doorheen het verblijf.

Antwoord: Deze bepaling met betrekking tot de samenwerking met een regionaal platform voor ziekenhuishygiëne is niet nieuw. Dit was reeds opgenomen in het federale KB van 2014 met betrekking tot de erkenningsnormen voor rust- en verzorgingstehuizen. De aandacht voor de hygiëne in de woonzorgcentra blijft een belangrijk gezondheidszorgaspect. De woonzorgcentra worden gevat door het eerstelijnsdecreet, waar zij in de zorggraad, samen met de diverse zorg- en welzijnsactoren uit de eerstelijnszone, als een verplichte te vertegenwoordigen zorgaanbieder zijn opgenomen. Vanuit de regelgeving met betrekking tot de eerstelijns worden zij aangespoord samen te werken met deze actoren.

Het woonzorgcentrum moet kunnen aantonen dat de opmerkingen en suggesties die aan bod kwamen in de gebruikers- en familierraad worden gehoord en opgevolgd en teruggekoppeld naar de gebruikers en de familie. Net zoals bij de groepen van assistentiewoningen vraagt de Vlaamse Ouderenraad om de zinsnede 'als dat mogelijk is' te schrappen in artikel 41 §2.

Antwoord: Het advies wordt gevolgd. De bijlage wordt hierop aangepast.

Artikel 45: Een directeur die verantwoordelijk is voor de dagelijkse leiding moet minimaal in het bezit zijn van een bachelor diploma. De Vlaamse Ouderenraad mist hierbij uitgebreidere vormingsvereisten. Deze worden bijvoorbeeld wel uitgewerkt voor de coördinerend en raadgevend arts in artikel 65. De Vlaamse Ouderenraad vraagt tevens een minimum competentieprofiel voor de directie van een woonzorgcentrum. Ze zijn immers eindverantwoordelijke voor de aansturing van het beleid en de naleving en toepassing van de erkenningsnormen op de werkvloer.

Antwoord: Dit artikel werd afgestemd en afgesproken met de werkgroep bestaande uit de stakeholders van de woonzorgcentra. Het competentieprofiel van een directeur kan verschillen in functie van het organogram van een woonzorgcentrum/groep van woonzorgcentra en de doelgroepen die men beoogt. Het is niet de bedoeling dat de regelgever in detail beschrijft wat het competentieprofiel zou moeten zijn. Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheersinstantie dit te bepalen op maat van de organisatie.

Artikel 49: Ook het onderhouds- en keukenpersoneel zal 8 uren bijscholing moeten volgen over de periode van maximaal 2 jaren. Voor de Vlaamse Ouderenraad zijn hierbij niet enkel functiespecifieke bijscholingen van belang, maar ook vormingen over het omgaan met bewoners, palliatieve zorgcultuur, dementie, afgestemde woonzorg en ondersteuning, ...

Antwoord: Het behoort tot de verantwoordelijkheid van de beheersinstantie om de inhoudelijke invulling van de vorming te bepalen op maat van de specifieke behoeften van de bewoners van het woonzorgcentrum.

In de vernieuwde voorwaarden voor de infrastructuur is er onder meer aandacht voor de woon- en leefaspecten en de integrale toegankelijkheid. Voor de Vlaamse Ouderenraad is het van belang dat woonzorgcentra maximaal inzetten op huiselijkheid en kleinschaligheid (ook buiten het kader van de bijkomende en bijzondere erkenningen). In de praktijk is er een spanningsveld met de brandveiligheids- en voedselveiligheidsnormen. De Vlaamse Ouderenraad vraagt om deze normen te herzien zodat voorzieningen niet belemmerd worden in hun initiatieven rond kleinschalig wonen en het creëren van een aangename en huiselijke omgeving.

Antwoord: De beschreven infrastructuurnormen van de woonzorgcentra zijn in 2016-2017 tot stand gekomen na intensief overleg met de vertegenwoordigers van de koepelorganisaties van de woonzorgcentra, het agentschap zorg en gezondheid en VIPA. Op infrastructuurnormen kunnen gemotiveerde afwijkingen worden aangevraagd.

De Vlaamse Ouderenraad waardeert de initiatieven die genomen worden ter ondersteuning van mensen met jongdementie. Nieuw is dat woonzorgcentra met een bijkomende erkenning voor ten minste 5 en maximaal 12 woongelegenheden een bijzondere erkenning voor personen met jongdementie kunnen krijgen. Momenteel hebben we weinig zicht op de reële noden en de vraag naar een verblijf in een woonzorgcentrum. De Vlaamse Ouderenraad vraagt daarom om binnen afzienbare tijd de voorziene erkende capaciteit te evalueren, bij voorkeur als onderdeel van de uitwerking van een breder beleidskader rond de ondersteuning van personen met jongdementie.

Antwoord: Dit betreft een terecht advies. De huidige bijzondere erkenning wordt beschouwd als een eerste stap. Bij de realisatie van een persoonsvolgende financiering afgestemd op de zorgzwaarte zou de plaats waar de persoon met jongdementie verblijft, geen onderscheid in de persoonsvolgende financiering tot gevolg hebben.

Eén van de voorwaarden uit artikel 70 om in aanmerking te komen voor de opname in een woonzorgcentrum was naast de diagnose jongdementie, een afhankelijkheidscategorie Cd of D en de nood aan intensieve interdisciplinair zorg en ondersteuning. In een recent besluit van de Vlaamse regering werd dit aangepast naar afhankelijkheidscategorie B of Cd, gezien enkel zij momenteel in aanmerking komen voor een opname in een woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning. De Vlaamse Ouderenraad blijft evenwel pleiten voor een algemene uitbreiding van de RVT-omkadering naar bewoners met een D-profiel.

Antwoord: In de nota aan de Vlaamse Regering met betrekking tot de definitieve beslissing van het besluit jongdementie staat het volgende vermeld: 'Het is de bedoeling om op termijn de gebruikers in de afhankelijkheidscategorie D eveneens op te nemen in een woongelegenheden voorbehouden voor personen met jongdementie. Dat vergt echter verder juridisch-technisch onderzoek, omdat deze gebruikers niet verblijven in een woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning. Met dit besluit geven we echter prioriteit aan de gebruikers met jongdementie in de afhankelijkheidscategorieën die wijzen op een grote zorgbehoefte en noodzaak om te verblijven in een woongelegenheden van een woonzorgcentrum met een bijkomende erkenning. Er wordt gelijktijdig een voorstel uitgewerkt dat de mogelijkheid voorziet tot het includeren van gebruikers in de afhankelijkheids-categorie D'.

Bijlage 12 Verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: Geen specifiek advies

De Vlaamse Raad en de Vlaamse Ouderenraad

Het subsidiekader is niet in lijn met de opdrachten en verwachtingen.

Antwoord: de actualisering van het woonzorgdecreet is nu een budgetneutrale operatie. Indien er meer middelen nodig zijn, dan moet dit in de volgende begroting ingeschreven worden.

Bijlage 13 Subsidiëring van de personeelsleden met een ex-DAC- en ex-gescostatuut in woonzorgcentra

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: Geen specifiek advies.

De Vlaamse Raad: Geen specifiek advies.

De Vlaamse Ouderenraad: Geen specifiek advies.

Bijlage 14 Subsidiëring van de infrastructuur in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1

De Sociaal – Economische Raad van Vlaanderen: Geen specifiek advies.

De Vlaamse Raad: Geen specifiek advies.

De Vlaamse Ouderenraad: Geen specifiek advies.

c. GBA / Vlaamse toezichtscommissie

De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, verzocht op 28 februari 2019 om het advies van de federale gegevensbeschermingsautoriteit over het ontwerp van besluit. Aangezien de Vlaamse Toezichtcommissie voor verwerking van persoonsgegevens (hierna: VTC) sinds 29 maart 2019 op grond van artikel 10/4, §1, van het e-govdecreet bevoegd is om adviezen te verlenen, heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit de adviesvraag overgemaakt aan de VTC voor verdere behandeling. Op 29 april 2019 bracht de VTC advies uit over het ontwerpbesluit (nr. 2019/06).

Algemeen

De VTC onderstreept het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer. In een aantal bijlagen wordt reeds vermeld dat erover gewaakt moet worden dat dossiers enkel toegankelijk zijn voor personen die daarvoor bevoegd zijn. De VTC suggereert om ofwel de verplichting te voorzien in een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer op te nemen in het stambesluit ofwel een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer als voorwaarde in het kwaliteitshandboek op te nemen. Daarnaast benadrukt de VTC dat de uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren op een beveiligde manier dient te gebeuren (RN 54, 55 en 83).

Antwoord: Een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer wordt in de verschillende bijlagen waar dit van toepassing is, opgenomen als voorwaarde in het kwaliteitshandboek. Er wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren.

Stambesluit

In artikel 74 en 77 van het ontwerpbesluit wordt respectievelijk verwezen naar "de gegevens van de gebruiker" en "de gegevens van de bewoner of de persoon die gebruik maakt van een centrum voor dagverzorging". De VTC is van oordeel dat die bewoordingen te vaag geformuleerd zijn en stelt voor om aan te geven dat de opgenomen persoonsgegevens beperkt dienen te zijn tot de gegevens die noodzakelijk zijn voor het opstellen en verwerken van de kostennota/gebruikersfactuur (RN 32 en 33).

Antwoord: Het advies wordt gevolgd en het ontwerpbesluit is aangepast. Daarnaast is ook artikel 31 van bijlage 7 aangepast aangezien daar voor de centra voor dagverzorging zonder bijkomende erkenning een gelijkaardige bepaling opgenomen is.

De VTC merkt op dat het agentschap ervoor dient te zorgen dat de gegevens die worden opgevraagd via het formulier, vermeld in artikel 10, §1, derde lid, van het ontwerpbesluit, ontegensprekelijk anoniem zijn (RN 38).

Antwoord: Het formulier zal zo opgesteld worden dat er wordt verzekerd dat er enkel anonieme gegevens op ingevuld worden.

In artikel 10, §2, van het ontwerpbesluit is het volgende bepaald: "*Ernstige gebeurtenissen die de zorg en ondersteuning, de gezondheid, de veiligheid, de waardigheid of de integriteit van de gebruikers in het gedrang kunnen brengen, of die daarop een ernstige impact hebben, worden onmiddellijk aan het agentschap gemeld.*" De VTC vraagt om in het ontwerpbesluit te verduidelijken in hoeverre hierbij persoonsgegevens zullen meegedeeld worden (RN 39).

Antwoord: In het ontwerpbesluit wordt opgenomen dat in de melding geen persoonsgegevens worden opgenomen.

Het ontwerpbesluit voorziet in artikel 12 in de verplichting om de gebruikers te informeren over de verwerking van de persoonsgegevens en de gebruikers een recht op inzage te garanderen. De VTC is van oordeel dat, hoewel deze verplichting reeds in artikel 16 AVG opgenomen is, ook best verwezen kan worden naar het recht op rectificatie van zijn gegevens (RN 41 en 43).

Antwoord: Het ontwerpbesluit wordt aangepast zodat het garanderen van het recht op rectificatie eveneens opgenomen is.

De bijlagen

Bijlage 1 Lokale dienstencentra

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren. Verder zijn geen aanpassingen vereist.

Bijlage 2 Gezinszorg

De VTC geeft als suggestie om, zoals in artikel 16 van bijlage 2 voor de gezinszorg geldt, te vereisen dat elke woonzorgvoorziening, vereniging, partnerorganisatie en elk project beschikt over het INSZ-nummer van de gebruiker alvorens de zorg en ondersteuning aan te bieden (RN 60).

Antwoord: Als het nodig is voor een woonzorgvoorziening, vereniging, partnerorganisatie of project om te beschikken over het INSZ-nummer van de gebruiker voor diens zorg en ondersteuning, is dat opgenomen ofwel in de desbetreffende bijlage ofwel in het BVR Vlaamse sociale bescherming. Dat opnemen voor elke woonzorgvoorziening, vereniging, partnerorganisatie en elk project is te verregaand en draagt niet bij tot het doel van het ontwerpbesluit. Om die reden wordt de suggestie van de VTC niet opgenomen.

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren. Verder zijn geen aanpassingen vereist.

Bijlage 3 Diensten voor oppashulp

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren. Verder zijn geen aanpassingen vereist.

Bijlage 4 Diensten voor thuisverpleging

Artikel 3 bepaalt dat voor elke patiënt een gebruikersdossier wordt opgesteld en welke gegevens minstens worden opgenomen. Door te bepalen welke gegevens tenminste moeten verwerkt worden, wordt de beoordeling over welke persoonsgegevens worden opgevraagd overgelaten aan de desbetreffende dienst. De VTC adviseert daarom om het woord "minstens" te schrappen (RN 67).

Antwoord: Het advies wordt gevolgd.

Bijlage 5 Diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds

Artikel 4, eerste lid, 2°, voorziet dat in begeleidingsdossiers de dienst actief in overleg treedt met andere betrokken zorgaanbieders om afspraken te maken over zorg en ondersteuning aan de gebruiker. Daarbij wordt het volgende vermeld: *"De wijze waarop in overleg wordt getreden houdt onder andere in: mailverkeer, telefonisch verkeer, persoonlijk gesprek, digitale opvolgsystemen."* De VTC is bezorgd over het 'mailverkeer' aangezien digitale opvolgsystemen de voorkeur genieten voor zover zij voldoen aan enkele voorwaarden waaronder een degelijk gebruikers- en toegangsbeheer (RN 69).

Antwoord: Het woord 'mailverkeer' wordt geschrapt en 'digitale opvolgsystemen' wordt uitgebreid naar 'digitale communicatiemiddelen en opvolgsystemen'. Gelet op de toevoeging van een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren (zie *supra*), zal de beveiliging van de persoonsgegevens gegarandeerd worden.

Bijlage 6 Diensten voor gastopvang

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren. Verder zijn geen aanpassingen vereist.

Bijlage 7 Centrum voor dagverzorging

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren. Verder zijn geen aanpassingen vereist.

Bijlage 8 Centra voor kortverblijf

Artikel 10, 70 en 127 geven een opsomming van de gegevens uit het gebruikersdossier. De VTC is van oordeel dat niet duidelijk is wat begrepen wordt onder het gegeven onder 1°, b) "de inlichtingen over zijn sociale zekerheidssituatie". Enige precisering dringt zich op. Dezelfde opmerking geldt voor artikel 64, 2° (RN 72).

Antwoord: Artikel 10, artikel 64, 2°, artikel 70 en 127 worden aangepast zodat "de inlichtingen over zijn sociale zekerheidssituatie" beperkt worden tot die gegevens die noodzakelijk zijn om eventueel aanspraak te kunnen maken op sociale tegemoetkomingen;

Artikel 11, 2° en artikel 128, 2° voorzien in het recht op inzage. Ook hier kan verwezen worden naar het recht op rectificatie van zijn gegevens (RN 73).

Antwoord: Het advies wordt gevolgd.

Artikel 11, 2° en artikel 128, 2° bepalen: *"het gebruikersdossier en de individuele dossiers van de behandelaars en de huisarts worden bewaard met respect voor de privacy, zodat alleen personen die daarvoor bevoegd zijn er toegang toe hebben"*. De VTC merkt op dat een degelijk toegangs- en gebruikersbeheer verder gaat dan alleen het respect voor de privacy en suggereert de zinsnede te vervangen door *"...met de vereiste technische en organisatorische maatregelen ter bescherming van de persoonsgegevens, ..."* (RN 74).

Antwoord: Het advies wordt gevolgd.

Artikel 76 en artikel 134 voorzien in een klachtenbehandeling en bepalen: *"De klachtenbehandelaar verzamelt de ingediende suggesties, opmerkingen of klachten. Het agentschap kan daarvan inzage nemen."* De VTC vraagt verduidelijking of het hier om persoonsgegevens of anonieme gegevens gaat (RN 75).

Antwoord: Het gaat hier om anonieme gegevens. Artikel 76 en 134 worden aangepast om dat te verduidelijken.

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren.

Bijlage 9 Centrum voor herstelverblijf

Geen aanpassingen vereist

Bijlage 10 Groepen voor assistentiewoningen

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren.

Het artikel 28. § 2, wordt eveneens aangepast conform artikel 79 en artikel 134 van de bijlage 8 centra voor kortverblijf in verband met het anonimiseren van de verzamelde suggesties, opmerkingen en klachten.

Bijlage 11 Woonzorgcentrum

Voor artikel 30, 1°, b) geldt de opmerking in RN 72 ook. De VTC is dus van oordeel dat niet duidelijk is wat begrepen wordt onder het gegeven onder 1°, b) "de inlichtingen over zijn sociale zekerheidssituatie". Enige precisering dringt zich op.

Antwoord: Artikel 30 wordt aangepast zodat "de inlichtingen over zijn sociale zekerheidssituatie" beperkt worden tot die gegevens die noodzakelijk zijn om eventueel aanspraak te kunnen maken op sociale tegemoetkomingen...;...

Art. 42. §1 wordt eveneens aangepast conform artikel 79 en artikel 134 van de bijlage 8 centra voor kortverblijf in verband met het anonimiseren van de verzamelde suggesties, opmerkingen en klachten.

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren.

Bijlage 12 Verenigingen voor mantelzorgers en gebruikers

Cf de algemene opmerkingen wordt opgenomen dat het kwaliteitssysteem moet voorzien in een procedure voor een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer en een veilige uitwisseling van persoonsgegevens tussen de betrokken actoren.

Bijlage 13 Subsidiëring van de personeelsleden met een ex-DAC- en ex-gescostatuuat in woonzorgcentra

Geen opmerkingen

Bijlage 14 Subsidiëring van de infrastructuur in woonzorgcentra en centra voor kortverblijf type 1

Geen opmerkingen

C. OVERIGE AANPASSINGEN

Het ontwerpbesluit werd nog lichtjes gewijzigd sinds de eerste principiële goedkeuring op 22 februari april 2019, dit naar aanleiding van de vaststelling van enkele onvolkomenheden en onvolledigheden bij het eerste ontwerp. De voornaamste wijzigingen worden hieronder besproken.

- Rechtzetten van nog een beperkt aantal taalkundige fouten, dubbele vermeldingen en incorrecte verwijzingen;
- De correcte datum van het woonzorgdecreet is 15 februari 2019 en niet 6 februari 2019;
- In de bijlage 1 over de lokale dienstencentra werd artikel 24 geschrapt. Er is immers geen erkenning mogelijk als lokaal dienstencentrum als er daarvoor nog geen gebouw

- is of als de verbouwing of inrichting nog niet afgerond is. Dit werd verkeerdelijk overgenomen uit de overgangsbepalingen van het Woonzorgdecreet van 2009. Voor de inwerkingtreding van dat decreet bestond er nog geen systeem van voorafgaande vergunningen voor thuiszorgvoorzieningen. Een initiatiefnemer kon toen dus alleen een erkenning aanvragen, maar als er voor de voorziening in kwestie nog een gebouw moest worden opgericht, verbouwd of ingericht, kon men een erkenning met opschorting aanvragen;
- In de bijlage 2 over de diensten voor gezinszorg werden nog volgende aanpassingen aangebracht, onder meer naar aanleiding van de uitvoering van de maatregelen VIA-5, die intussen werden goedgekeurd door de Vlaamse Regering:
 - In artikel 2 werden onder de programmacijfers ook de uren algemene psychosociale en (ped)agogische ondersteuning en begeleiding die verband houden met de persoonsverzorging en huishoudelijke hulp, toegevoegd. In het huidige besluit staat immers “programmacijfers gezinszorg” en is gezinszorg zo ruim gedefinieerd.
 - Artikel 47, 7° werd afgestemd met de formulering van bijlage 7, art. 46, 12° (centrum voor dagverzorging).
 - In artikel 52, derde lid, was een deel van de tekst uit de huidige regelgeving niet overgenomen.
 - Artikel 54, §1 werd een tweede lid toegevoegd dat de feestdagen definieert, zoals dat ook in bijlage 12, art. 14 (verenigingen) en artikel 21 is gebeurd. Ook in artikel 95, tweede lid, werd de definitie van feestdagen toegevoegd.
 - De subsidiebedragen van gezinszorg, schoonmaakhulp, karwei- en oppashulp werden nog aangepast i.f.v. het VIA 5- akkoord (goedgekeurd door VR van 15/03/2019) en/of de groei van het urencontingent gezinszorg, eindejaarspremie VIA5 en reconversie gezinszorg/aanvullende thuiszorg (VR van 5/04/2019). Alle bedragen werden ook aangepast aan de index 1/1/2019:
 - VR van 15/03/2019: art. 53, eerste lid, nieuw artikel i.v.m. fietsvergoeding, art. 60, §4
 - VR van 5/04/2019: art. 59, §1, art. 61, §1, art. 62, §1, art. 77, §1, art. 78, §1
 - Enkel index 2019: art. 60, §1, art. 63, §1, art. 64, §1, art. 71, tweede lid, art. 72, art. 73, art. 74, eerste lid, art. 75, art. 83, §2, art. 87
 - Artikel 89, 4°, is nieuw. Ook voor de nieuwe maatregel rond de fietsvergoeding wordt er een specifieke regel bepaald bij de overdracht van de erkenning van een dienst gezinszorg. Bij de berekening van de fietsvergoeding (eerste jaar na overdracht) worden de gereden kilometers van de dienst die werd overgenomen door een andere dienst, meegeteld bij de kilometers van de overnemende dienst.
 - In artikel 92 wordt de datum tot wanneer de BELRAI-screener zonder sociale module mag gebruikt worden, verlengd tot 1/1/2022 (voorheen 1/1/2021). Deze timing is dan gelijklopend met de bepaling in de bijlage 5, artikel 39, van de diensten maatschappelijk werk van het ziekenfonds.
 - De overgangsbepaling tussen artikel 97 en 98 werd geschrapt, want niet van toepassing. Er is geen erkenning mogelijk als er nog geen gebouw is of als de verbouwing of inrichting nog niet afgerond is;
 - In de bijlage 5 over de diensten maatschappelijk werk was bij de overgangsbepalingen nog geen sprake van de financiering voor personenalarmtoestellen (zoals wel het geval was bij de regionale dienstencentra). Deze toestellenfinanciering wordt als zodanig niet weerhouden maar omgezet in een concrete hulp- en dienstverlening (begeleiding) aan cliënten bij het gebruik van zorgtechnologie. Op die manier willen we een correct en meer veralgemeend gebruik van zorgtechnologische toepassingen stimuleren. Het advies van IF hieromtrent werd ingewonnen.

2. ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

In bijlage van deze nota wordt een concordantietabel tussen het huidige en het voorliggende ontwerpbesluit gevoegd.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

De Inspectie van Financiën gaf op 22 januari 2019 een gunstig advies.

Het begrotingsakkoord werd verleend op 19 februari 2019 en vermeldt volgende voorwaarden:

- de impact op het personeelsbestand wordt opgevangen binnen de grenzen van het personeelsplan van het agentschap Zorg en Gezondheid en de afdeling Zorginspectie;
- elke zorgprogrammatie rekening dient rekening te houden met zowel de evolutie van de zorgnoden als met de beschikbare budgettaire marges;
- de bepalingen aangaande de erkenning en financiering/subsidiëring van woonzorgvoorzieningen geven geen aanleiding tot een hogere budgettaire impact voor wat betreft de huidig voorziene zorgprogrammatie. Dit dient desgevallend opgevangen via het instellen van een aanwendingscoëfficiënt;
- nieuwe ondersteuningsmechanismen worden enkel met anciënniteit als budgettair aanvaardbare kostendrijver uitgewerkt.
- vanaf 1 januari 2020 de aanrekeningsregels zoals bepaald in het VABN-advies 2018/10 betreffende het boeken van subsidies die als inkomensoverdrachten worden getypeerd, gevolgd worden.

Deze voorwaarden zullen worden nageleefd.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Voorliggend ontwerpbesluit betreft de actualisering van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009.

1. Personeel: geen weerslag;
2. Werkingsuitgaven: geen weerslag;
3. Investerings en schulden: geen weerslag;
4. Ontvangsten: geen weerslag;

Conclusie: het voorstel van decreet heeft geen gevolgen voor de lokale besturen.

5. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het decreet betreffende de woonzorg van 15 februari 2019 en de bijhorende uitvoeringsbesluiten zijn gepland om op 1 januari 2020 in werking te treden. Voor de meeste bestaande woonzorgvoorzieningen (erkend, vergund of aangemeld) is er hierbij een overgangperiode voorzien van 3 tot maximaal 5 jaar waarover de woonzorgvoorzieningen zullen kunnen beschikken om aan de (ver)nieuw(d)e erkenningsvoorwaarden te kunnen voldoen.

Hierbij is een uitbreiding van het bestaande personeelskader van het agentschap Zorg en Gezondheid noodzakelijk. Deze impact op het bestaand personeelskader van het agentschap Zorg en Gezondheid wordt in eerste instantie opgevangen binnen het personeelsplan AZG 2018-2020 dat werd goedgekeurd op de Vlaamse Regering van 18 januari 2019.

Gelet op de gespreide impact van de diverse maatregelen en de uit te vaardigen overgangsbepalingen zal in tweede instantie op basis van een bijkomende analyse voor de periode na 2020 de bijkomende impact van de uitvoering van deze regelgeving op het personeelsbestand van het agentschap verder in kaart moeten worden gebracht.

6. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2019-31 van 8 en 11 februari 2019.

Er is geen RIA vereist. Er is geen vrije juridische beleidsruimte of politieke beleidsruimte. De regelgeving over de woonzorgvoorzieningen is zo goed als identiek aan het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 houdende uitvoering van het decreet van 13 maart 2009 betreffende de woonzorg. De regelgeving is verder aangepast aan de regelgeving inzake de Vlaamse Sociale Bescherming.

Bij de opmaak van het voorontwerp van decreet betreffende de woonzorg werd in overleg gegaan met het Netwerk tegen Armoede en de universiteit Antwerpen. Het overleg met het Netwerk tegen Armoede vond plaats op 16 maart 2018. De besproken thema's en geformuleerde aandachtspunten betroffen eveneens de uitvoering van het decreet, en werden bij de redactie van de uitvoeringsbesluiten meegenomen. In voorbereiding van de tweede principiële goedkeuring van het OBVR werd een overleg vastgelegd met het Netwerk tegen Armoede, de universiteit Antwerpen en op hun aangeven met de Vrije Universiteit Brussel.

7. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bovengenoemd ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering met bijhorende bijlagen;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en voor het gezondheidsbeleid, te gelasten over het ontwerpbesluit met bijhorende bijlagen, vermeld in punt 1°, het advies in te winnen van de Raad van State, met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen, zoals bepaald in artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State.

Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin